

A joint project of ERSTE Foundation and
the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine

Policy Labs #3

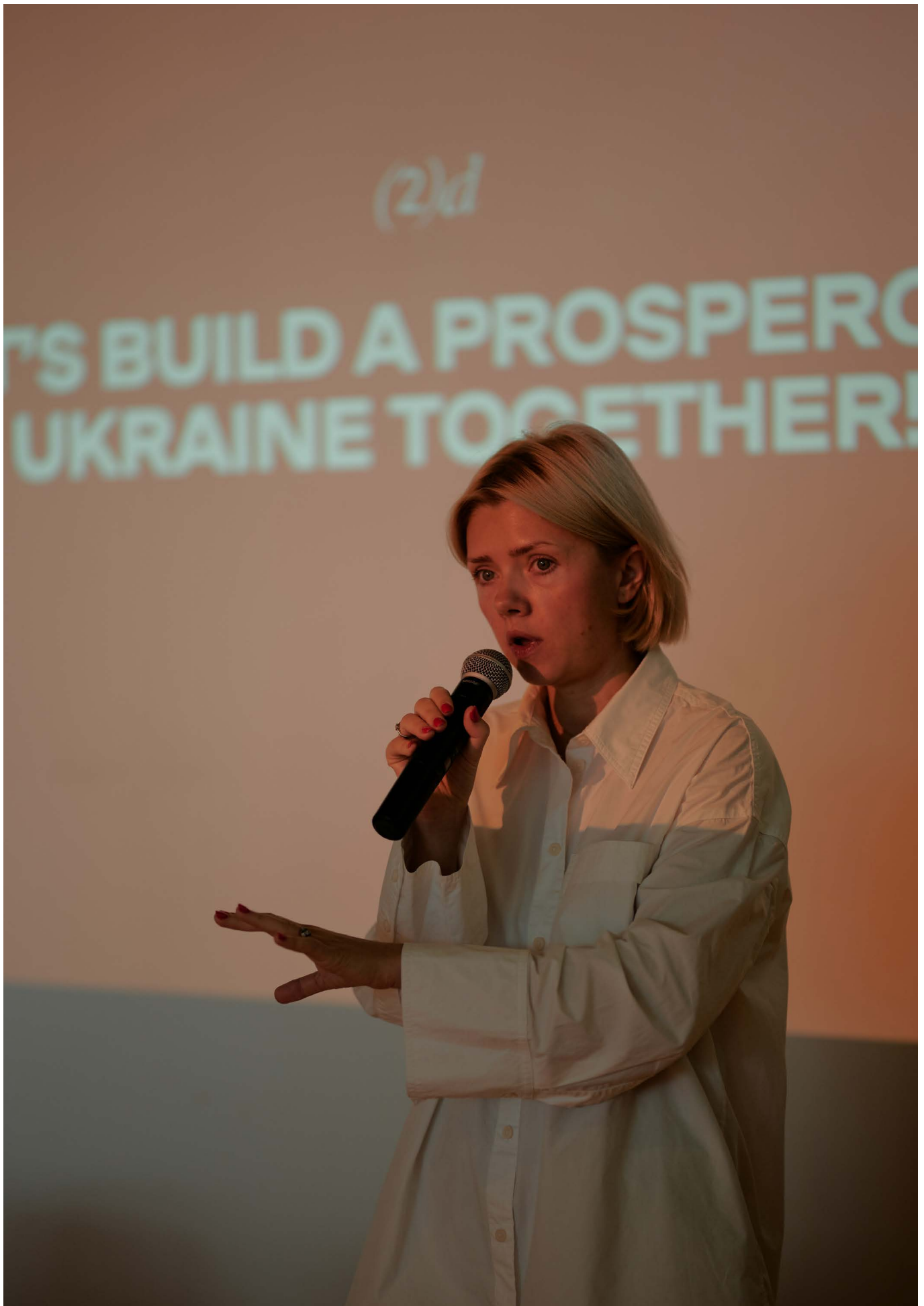
Report

Третя лабораторія політики:
Розкриття креативного
підприємництва для віднов-
лення України
15-17 листопада 2023 р., Відень

THE CONCEPT OF POLICY LABS

Лабораторії політики – це щоквартальні семінари та мозкові штурми, присвячені українській культурі та цілісному відновленню, що базується на творчому підході, яке вимагає відбудови згуртованого українського суспільства, стабільної та інноваційної економіки та надійних інституцій. Їхня мета узгоджується з баченням України 2030, представленим під час першої лабораторії (30 листопада – 2 грудня 2022 року) Катериною Чуєвою, колишнім заступником Міністра культури та інформаційної політики України, де Україна є «активним учасником глобальних культурних процесів і простором для спільних дій для реалізації сміливих ідей». І де «культура є основою і багатством сталого, об'єданого суспільства вільних, відповідальних, творчих і щасливих людей». Фонд ERSTE у Відні сприяє проведенню Лабораторій політики, куратором яких є Яна Барінова, менеджер проекту з європейської політики та України Фонду ERSTE. Перша лабораторія була пілотною ініціативою для тестування формату та розробки рекомендацій щодо української культурної спадщини та її захисту під час війни та після неї. Головною метою було поглянути на управління культурною спадщиною через призму поточних ризиків і майбутніх можливостей у захисті згідно з міжнародним правом, ефективної національної політики, державно-приватного партнерства та сталого інвестування, децентралізації, залучення громадян та європейської інтеграції. Друга лабораторія (12–14 квітня 2023 р.) була спрямована на культуру як основу соціальної стійкості та суспільного добробуту в Україні під час та після війни. Цей документ є звітом про третю лабораторію, яка відбулася в листопаді 2023 року і зібрала понад 30 видатних представників креативного та культурного секторів з України та Європи та залучила їх до 3-денної інтенсивної дискусії (порядок денний наведений у Додатку 1) для того, щоб зрозуміти потреби сектора, щоб розкрити його повний потенціал впливу та розвитку. Продуктивній роботі Лабораторії сприяла присутність української влади, яку представляли Анастасія Бондар, заступниця міністра культури та інформаційної політики з питань цифрової трансформації, Галина Григоренко, експерт з культури та креативних індустрій, яка раніше була заступницею міністра культури та інформаційної політики України з 2022 по 2023 рік., і яка наразі опікується питаннями мистецтва, художньої освіти та креативних індустрій, та Мар'яна Томин, директор Департаменту культурної спадщини Міністерства культури та інформаційної політики України. З боку Європейської Комісії в лабораторії брав участь Віллі Кокколо. Усі учасники перераховані в Додатку 2. Наразі в Україні та ЄС налічується понад 100 випускників Лабораторій політики.

Команда KEA підтримала організацію Лабораторії, модеруючи різні сесії та підготувавши Звіт і Рекомендації щодо політики. До команди KEA входили Філіп Керн (керуючий директор) та Александра Цвік-Моханті (старший консультант).



Зміст

Креативне підприємництво	6
Мета третьої Лабораторії політики	7
Методологія	8
Тема 1 – Розуміння економічного та соціального внеску CCS у формування політичної підтримки	10
Соціальна реінтеграція	11
Людський капітал	12
Територіальна регенерація	13
Економічне зростання	14
Тема 2 – Розбудова потенціалу CCS в Україні	16
Тема 3 – Необхідна політика та інституційна основа	18
Політичні рекомендації: розширити можливості українського CCS для відновлення економіки в напрямку зеленого, цифрового та інклюзивного майбутнього	22
Встановити нове розуміння, щоб зробити CCS актуальним в українському контексті	22
Значення колективних дій	23
Необхідність роботи з політиками	24
Заключна нота	25
Додаток 1 Порядок денний	28
Додаток 2 Список учасників	30

Креативне підприємництво

1

KEA European Affairs, що таке CCS? Важливість представництва CCS для формування політики ЄС (2023).

2

Міністерство культури та інформаційної політики України, У 2020 році креативні індустрії створили 4,2% доданої вартості української економіки (2021).

Сектор культури та творчості (CCS) охоплює галузі та види діяльності, зосереджені на мистецькому та культурному самовираженні, включаючи образотворче мистецтво, сценічне мистецтво, літературу, музику, кіно, дизайн, збереження спадщини та суміжні галузі. Це включає створення та розповсюдження творчих робіт, які сприяють культурній самобутності, розвагам і збагаченню суспільства. CCS є багатограним внеском в економіку нації, впливаючи на різні аспекти, від економічного зростання та зайнятості до культурної ідентичності та суспільного добробуту.

Суть CCS полягає в процесі створення контенту, фундаментальному елементі мистецького починання. Художній контент є основним внеском для культурного та творчого підсекторів ринку CCS. Однак вплив цього контенту виходить далеко за межі традиційних підгалузей CCS, охоплюючи різноманітні галузі, які покладаються на творчий доробок CCS. Цей вплив очевидний у програмному забезпеченні та цифрових послугах, складно вплетених у ланцюжки створення вартості CCS, залежно від виробленого контенту. Крім того, телекомунікаційні послуги та апаратне забезпечення, наприклад смартфони та комп'ютери, підкреслюють важливість доступу до контенту CCS як ключової точки продажу. Індустрія туризму також значно постраждала, де культурна спадщина, історичні місця та парки відпочинку з CCS відіграють вирішальну роль у залученні відвідувачів. Крім того, тісно пов'язані сектори включають споживчу електроніку (наприклад, телевізори, тюнери, планшети), промисловий дизайн та освіту (культурну та вищу освіту).

Симбіотичний зв'язок між створенням художнього контенту та цими різними галузями підкреслює суттєвий і невід'ємний вплив CCS на ширший економічний ландшафт. Це видно і в цифрах. CCS в ЄС є сектором економіки, який оцінюється в 477 мільярдів євро (близько 4% від доданої вартості ЄС) з приблизно 8 мільйонами робочих місць і 1,2 мільйонами підприємств, переважно МСП¹. Так само, згідно з даними Міністерства культури та інформаційної політики України за 2020 рік, внесок креативних індустрій у додану вартість української економіки склав 4,2% і склав 132,4 млрд грн.²

Мета третьої Лабораторії політики

3

Європейська комісія, Україна: Комісія пропонує створити спеціальний фонд для підтримки відновлення, реконструкції та модернізації України (2023)

Європейська комісія запропонувала створити спеціальний фонд для надання комплексної підтримки відновлення, реконструкції та модернізації України протягом 2024–2027 років³. Із загальним асигнуванням до 50 мільярдів євро запропонований інструмент фінансування має на меті запропонувати узгоджену, передбачувану та гнучку допомогу Україні серед безпрецедентних викликів країни, яка перебуває у стані війни. Інструмент складається з грантів і позик, а гранти надаються за допомогою нового спеціального інструменту, запропонованого в рамках середньострокового перегляду багаторічної фінансової програми. Позики будуть гарантовані за рахунок резервного капіталу, аналогічному механізму макрофінансової допомоги «Плюс». Структура механізму базується на трьох компонентах: фінансова підтримка держави (компонент I), Рамкова інвестиційна програма в Україні для залучення державних і приватних інвестицій (компонент II) та заходи технічної допомоги та підтримки (компонент III). Ця ініціатива має на меті сприяти макрофінансовій стабільності, спонукати відновлення та полегшувати модернізацію в Україні, одночасно заохочуючи ключові реформи, узгоджені з цілями вступу до ЄС, і сприяючи переходу до зеленої, цифрової та інклюзивної економіки, яка відповідає стандартам ЄС. Провідним питанням третьої лабораторії політики було: чи залучить український CCS запропоновані ресурси для забезпечення прогресу на шляху до окреслених цілей, зокрема побудови стійкої креативної економіки?

Для того, щоб вирішити цю проблему системно, програма лабораторії розділила вищезгадане глибоке питання на більш дрібні завдання, зокрема, чому залучення CCS до процесів відновлення, реконструкції та модернізації є критичним. Чи готова українська CCS та її підгалузі виконувати свою роль? Які виклики на політичному та інституційному рівнях ще потрібно вирішити, щоб розкрити повний потенціал CCS?

Вартий уваги вплив CCS на соціально-економічну стабільність країни, описаний у попередньому розділі, підкреслює необхідність визнання важливості сектора, наголошуючи на необхідності використання його потенціалу та каталізації його конструктивної сили. Або, іншими словами, дати волю творчому підприємництву для відбудови України. Щоб повністю розкрити потенціал цього економічного сектору, важливо розпочати комплексне відображення унікальних потреб зацікавлених сторін. Точне розуміння відмінностей і спільних рис між підсекторами є обов'язковим. Підтримуючи цю обізнаність, ці різноманітні гравці можуть співпрацювати синергетично, діючи узгоджено, щоб посилити свій вплив. Експерти третьої лабораторії зібралися для участі в модерновій дискусії, керуючись цією метою.

Вступне слово взяв Борис Марте, генеральний директор фонду ERSTE, який закликав до роздумів, заявивши, що «такі моменти [війна] зобов'язують нас бути дуже продуктивними, бути на місці та в курсі подій», і підкреслив, що «якість мистецтва полягає в тому, щоб дати мову речам, де нам бракує слів. Говорити з одного боку, повернути увагу до чогось надзвичайно важливого та символічного». Зважаючи на це, він представив внесок Фонду в Лабораторію політики, які відбу-

ваються на його базі. «Ми сприймаємо ці площадки як символічну пропозицію вам зібратися разом і залишити це місце, можливо, з тією чи іншою гарною ідеєю, натхненням, стратегією, концепцією, як рухатися вперед». Дійсно, Лабораторії політики – це простір для співпраці та обміну.

Після офіційного відкриття відбулися три експертні інтервенції. Анастасія Бондар, заступниця Міністра культури та інформаційної політики з питань цифрової трансформації, пролила світло на процес цифровізації державного управління у сфері культури. Міністр підкреслив важливість доступної в цифровому вигляді культури, заявивши, що вона має вирішальне значення для підтримки «мрійництва», зміцнення суспільства, плекання надії, просування освіти та заохочення «дій» у прагненні відновлення кращого.

Віллі Кокколо, відповідальний за політику Європейської Комісії в Директораті з питань освіти, молоді, спорту та культури (DG EAC), підсумував минулу підтримку Європейської Комісії CCS в Україні та підтвердив зобов'язання щодо постійної допомоги. Загалом 26 мільйонів євро було виділено на підтримку української культури через міжнародні інституції, такі як ICCROM та Фонд Aliph, а також через пряму допомогу місцевим організаціям. Ця підтримка також включає внески в натуральній формі, такі як ноутбуки, і створення експертної групи з питань культурної спадщини в Україні, де шість із 26 експертів є українцями.

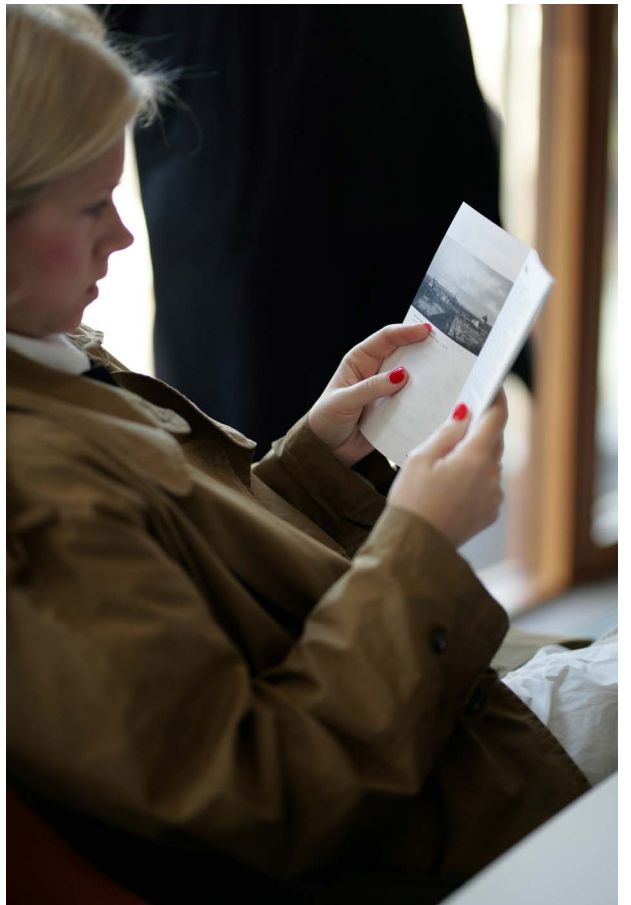
Останнім виступав професор Монтсеррат Пареха, директор магістерської програми культурного менеджменту в Університеті Барселони, який поділився глибокими результатами проекту CICERONE (Глобальні виробничі мережі та творчі та культурні індустрії). Ключовим висновком було усвідомлення того, що CCS та його підсектори в рамках розробки політики є багатограними, та вимагають глибокого розуміння відмінностей і спільних рис в підсекторах, що охоплюють гравців різного розміру, потенціалу та рівня впливу. По суті, і як приклад, окреме мистецьке видавництво належить до того ж підсектору, що й значний міжнародний холдинг, що вимагає достатньо гнучкої політики, щоб задовольнити окремі потреби кожного.

МЕТОДОЛОГІЯ

Результатом роботи лабораторії є доробок за два лабораторні дні та один заключний семінар з валідації на 3-й день. Він включає шість експертних презентацій, три інтерактивні секції у двох або кількох групах, вправу з тематичних досліджень та одну панельну дискусію. Усі вправи були підсумовані доповідачами, призначеними кожною з груп. Філіп Керн та Александра Цвік-Моханті з KEA European Affairs модерували заходи. Участь була міждисциплінарною, з досвідом у таких галузях: видавнича справа, фотографія, кіно, архівування, візуальне мистецтво, музика, фестивалі, розробка відеоігор, мода, журналістика, дизайн-мислення, філантропія, соціальне інвестування, культурна економіка, культурні центри, формування політики, управління та європейська інтеграція.

Інтерактивні дискусії були організовані навколо трьох тем:

1. Розуміння економічного та соціального внеску CCS у формування політичної підтримки.
2. Розвиток потенціалу CCS в Україні.
3. Необхідна політика та інституційна основа.



Тема 1 – Розуміння економічного та соціального внеску CCS у формування політичної підтримки

Прагнучи створити більш динамічне та взаємопов'язане суспільство, вкрай важливо стратегічно включити питання CCS у ширші рамки українських пріоритетів. Визнаючи трансформаційний потенціал CCS у формуванні суспільних цінностей та сприянні національному економічному розвитку, цей розділ зосереджується на чотирьох ключових вимірах: соціальна реінтеграція, людський капітал, територіальне відновлення та економічне зростання.

СОЦІАЛЬНА РЕІНТЕГРАЦІЯ

Лікування травм і залучення громади:

CCS є потужною силою соціальної реінтеграції, пропонуючи платформу для зцілення травм і стійкості громади. Залучаючи різні вікові групи, від молоді до людей похилого віку, і сприяючи спільнотам практиків, CCS стає терапевтичним каналом для колективного зцілення та зростання.

Філантропія та корпоративна соціальна відповідальність (КСВ):

Будучи каталізатором позитивних змін, CCS посилює благодійні зусилля та ініціативи корпоративної соціальної відповідальності. Спільні проекти та партнерства в секторі посилюють вплив філантропії та підкреслюють цінність КСВ як рушійної сили соціальних змін і добробуту громади.

Мобілізація енергії та розширення можливостей:

Розширюючи можливості як громад, так і окремих людей, CCS служить мобілізуючою силою, спрямовуючи творчу енергію на значущі починання. Це розширення можливостей сприяє розвитку почуття власності та стійкості, сприяючи загальному добробуту людей і життєдіяльності їхніх громад.

Брендинг країни та м'яка дипломатія:

У контексті соціальної реінтеграції CCS стає потужним інструментом брендингу країни та м'якої дипломатії. Формулювання наративів і просування культурних наративів сприяє формуванню позитивного національного іміджу та сприяє міжнародній співпраці, таким чином зміцнюючи дипломатичні зв'язки.

Просування місцевої культурної спадщини та самобутності:

CCS відіграє ключову роль у збереженні та просуванні місцевої культурної спадщини та самобутності. Завдяки дослідженню спадку та традицій він стає охоронцем колективної ідентичності, збагачуючи основу суспільства почуттям спадкоємності та приналежності.

Сприяння веселошам і єдності:

За своєю суттю CCS є джерелом радості та єдності. Культурні заходи, вистави та спільний досвід сприяють появі спільності та приналежності, сприяючи загальному добробуту та згуртованості суспільства.

Внесок у досягнення цілей сталого розвитку (ЦСР):

Сприяючи інтеграції, гендерній рівності та соціальній згуртованості, CCS активно сприяє досягненню Цілей сталого розвитку ООН (ЦСР). Він служить рушієм соціального прогресу, узгоджуючи свої ініціативи з глобальними прагненнями до більш справедливого та гармонійного світу.

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ

Підтримка свободи слова та ініціатив «знизу вгору»:

В основі аспекту людського капіталу лежить прагнення CCS підтримувати свободу вираження думок та ініціативи «знизу вгору». Надаючи платформи для різноманітних голосів і місцевих проектів, сектор сприяє яскравому та інклюзивному громадянському дискурсу, сприяючи розвитку суспільства, яке цінує та відзначає індивідуальне самовираження.

Розбудова демократичних цінностей:

CCS є bastіоном демократичних цінностей, що сприяє інклюзивності, різноманітності та громадянській активності. За допомогою культурного самовираження та спільних проектів він культивує середовище, яке плекає демократичні ідеали та заохочує активну громадянську позицію.

Освіта та творчі здібності:

Центральним у розвитку людського капіталу є наголос на освіті та творчих навичках. CCS має ключове значення для формування робочої сили з інноваційними та творчими здібностями, підготовки людей до процвітання в умовах творчої та цифрової економіки, що швидко розвивається.

Цікаві вакансії в зростаючій креативній і цифровій економіці:

Створюючи безліч цікавих і динамічних робочих місць, CCS стає рушійною силою зростаючої креативної та цифрової економіки. Це забезпечує економічну життєздатність і сприяє постійному особистому та професійному розвитку у секторі.

Міжнародна співпраця та обмін:

Сприяє міжнародному співробітництву та обміну, CCS сприяє збагаченню людського капіталу, відкриваючи людям різноманітні перспективи та сприяючи глобальному світогляду. Міжкультурна співпраця підвищує творчість і зміцнює дипломатичні зв'язки та культурне взаєморозуміння.

Простір для провокацій та експериментів:

CCS забезпечує життєво важливий простір для провокацій та експериментів, кидає виклик суспільним нормам і заохочує інноваційне мислення. Ця свобода досліджувати нестандартні ідеї каталізує особистий і суспільний ріст, розсуваючи межі творчості та самовираження.

Краща якість життя для окремих осіб і спільнот:

Завдяки багатогранному внеску CCS покращує якість життя окремих людей і громад. Культурна активність, цікаві можливості роботи та сприяння творчості сприяють загальному добробуту та щастю суспільства.

Рушій політичної активності:

Як канал для самовираження та критичного мислення, CCS стає потужним рушієм політичної активності. Мистецькі спроби та ініціативи, що спонукають до роздумів, дають людям змогу брати активну участь у демократичному процесі, сприяючи позитивним суспільним і політичним змінам.

ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕГЕНЕРАЦІЯ

Перебудова в дусі новоєвропейського Баугаузу:

CCS каталізує територіальну регенерацію, приймаючи принципи новоєвропейського Баугаузу, що пропагують красу, сталість та спільні зусилля. Завдяки інноваційним та естетично привабливим проектам CCS робить свій внесок у відновлення просторів, які є візуально привабливими, сталими та колективно створеними.

Креативні осередки як рушії інфраструктури нерухомості:

Стратегічно розташовані креативні осередки стають магнітами для розвитку інфраструктури нерухомості, включаючи створення транспортних вузлів, таких як аеропорти. CCS має ключове значення для залучення інвестицій і перетворення територій на динамічні, культурно багаті зони, які стимулюють економічне зростання та розвиток громади.

Красиві та яскраві простори для кращої якості життя:

Регенерація територій за допомогою CCS призводить до красивих і яскравих просторів, які значно покращують якість життя мешканців. Ці естетично привабливі середовища сприяють почуттю спільноти, колективної залученості та культурної життєдіяльності, що сприяє загальному добробуту мешканців.

Сприяння процесів у міському плануванні:

CCS активно бере участь і сприяє процесам міського планування, вносячи креативні перспективи в розвиток і відродження міських просторів. Співпрацюючи з міськими планувальниками, сектор сприяє створенню динамічного та культурно багатого середовища, яке відображає ідентичність та прагнення громади.

Туризм і валоризація культурної спадщини:

Відродження територій, якому сприяє CCS, глибоко впливає на туризм і оцінку культурної спадщини. Культурні ініціативи та ревіталізація історичних місць приваблюють відвідувачів, стимулюють місцеву економіку та сприяють збереженню та відзначенню культурної ідентичності, сприяючи тим самим практикам сталого туризму.

ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

Внесок у ВВП та додану вартість на зростаючих ринках CCS:

CCS стає ключовим рушієм економічного зростання, роблячи значний внесок у ВВП і додану вартість на таких ринках, як музика, відеоігри та аудіовізуальне (AV) виробництво, що розширюються. Економічний вплив виходить за рамки традиційних секторів, впливаючи на туризм та галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Інновації та взаємозабезпечення на передовій:

Позиціонуючи себе як лідера в інноваціях, експериментах і взаємозабезпеченні, CCS стає ядром для просування нових ідей і розвитку естетики в бізнесі. Це динамічне середовище стимулює креативність і стимулює економічне зростання, надихаючи на нові бізнес-проекти та практики.

Можливості працевлаштування та підтримка малого та середнього бізнесу та мікробізнесу:

CCS відіграє вирішальну роль в економічному зростанні, створюючи можливості для працевлаштування та підтримуючи зростання малих і середніх підприємств (МСП) і мікробізнесу. Його різноманітна екосистема створює благодатний ґрунт для підприємництва, підвищуючи економічну стійкість у різних масштабах сектора.

Розвиток нових бізнес-моделей і практик:

Перебуваючи на передньому плані економічної еволюції, CCS є піонером нових бізнес-моделей і практик, таких як краудфандинг і економіка спільного використання. Ці інноваційні підходи трансформують сектор і впливають на ширші економічні парадигми, сприяючи адаптивності та сталості.

Економічні екосистеми навколо заходів і виробництв:

Економічний вплив CCS виходить за рамки окремих подій, компаній або виробництв, створюючи надійні економічні екосистеми. Цей побічний ефект сприяє розвитку допоміжних виробництв, генеруючи економічне зростання та процвітання.

Експорт української культури:

Як рушій економічного зростання, CCS став потужним засобом експорту української культури. Культурний експорт, включаючи музику, кіно та інші види мистецтва, сприяє м'якій силі нації та створює економічну цінність на світовій арені.

Підтримка де-зростання та зеленої трансформації:

Усвідомлюючи важливість сталого розвитку, CCS активно підтримує стратегії зростання та припинення зростання, узгоджуючи свою практику з принципами екологічної трансформації. Ця відданість екологічно свідомим підходам гарантує, що економічне зростання гармонізується з екологічною стійкістю.



Тема 2 – Розбудова потенціалу CCS в Україні

Друга тема розпочалася з яскравого виступу Богдани Павличко, генерального директора організації United for Ukraine, швейцарської некомерційної організації, яка надає житло, юридичну допомогу та гуманітарну підтримку тим, хто постраждав від війни в Україні. Павличко, яка успішно організувала перетворення видавництва «Основи» з межі банкрутства у всесвітньо визнану та процвітаючу компанію, використала свій багатий досвід, щоб підкреслити важливість використання змішаного фінансування, включно з ефектним інвестуванням. Вона наголосила на використанні цих фінансових стратегій для створення стійких економічних секторів в Україні, зосередившись на CCS.

Марк Вілкінс, швейцарський та київський кінорежисер і підприємець, також представив цікаву ініціативу: «Дім української фотографії». Натхненний найвідомішими міжнародними будинками фотографії, цей проект має величезний потенціал для підтримки процвітаючої галузі української фотографії та сприяння створенню місця та місцевому відродженню Києва.

В Україні немає жодних сумнівів, що CCS – це яскравий гобелен, сплетений пристрасними творцями, геніальними ідеями та багатою культурною спадщиною. Однак це процвітаюче середовище протиставляється суворій реальності – CCS залишається на периферії пріоритетів політиків. Хоча цей сектор може похвалитися далекоглядними ініціативами, неорганізований характер кожного підсектору, що функціонує окремо, перешкоджає його колективному впливу. Ця фрагментація посилюється переважаючим браком довіри до суспільних структур і всередині CCS, де творці не відчувають підтримки. Недостатність політичних практик, особливо в консультаціях, ще більше перешкоджає інтеграції сектора в більш широкий дискурс формування політики. Крім того, помітна відсутність платформ дає CCS право голосу для висловлення своїх колективних поглядів. Отже, ці виклики підкреслюють нагальну потребу в узгоджених зусиллях, щоб подолати розрив між процвітаючим творчим ландшафтом і політиками, сприяючи більш згуртованому, підтримуваному та впливовому творчому та культурному секторам.

Обговорення заключної теми було представлено дводенною програ-

Тема 3 – Необхідна політика та інституційна основа

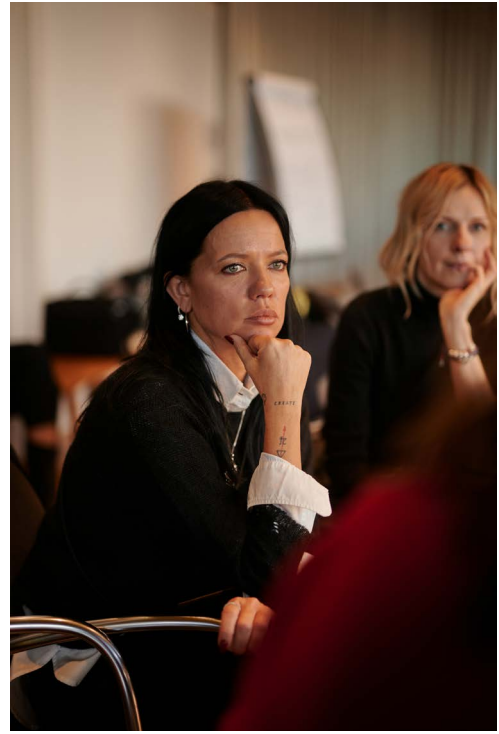
мою, яка включала панельну дискусію та два змістовні виступи експертів. Панельна дискусія об'єднала досвідчених практиків та підприємців з України та ЄС: Наталія Лібет (досвідчений кінопродюсер, співвласник «2Brave Productions», київської жіночої продакшн-компанії), Лука Піскорич (експерт із творчих та культурних центрів та керуючий директор Polygon, інституту розвитку креативних індустрій у Словенії), Руї Квінта (співзасновник Toyno and With Company, дизайнерської фірми в Лісабоні, що спеціалізується на ф'ючерсах, стратегічному дизайні, креативності та інноваціях, і викладач на факультеті образотворчого мистецтва в Лісабоні) та Кріс Марчіч (генеральний директор Хорватського аудіовізуального центру, колишній президент правління AGICOA та міжнародний президент європейського офісу Motion Picture Association). Ця різноманітна група поділилася цінними ідеями зі свого досвіду співпраці з державними органами, пропонуючи погляди на ефективні стратегії для виконання завдань і просування справ.

Дискусії охоплювали низку кейсів, особливо зосереджуючись на кіноіндустрії США, Хорватії та України. Крім того, увага була спрямована на спільні та системні підходи до розвитку культурних хабів та брендингу міста. Доповідачі надали глибокий аналіз успішних моделей, проливши світло на тонкощі співпраці та інновацій у цих секторах.

На завершення дискусії Ренне Лойнінг виступила з цінним виступом щодо можливостей співпраці між австрійською та українською креативними індустріями в рамках програм ADVANTAGE AUSTRIA, організованою Організацією зовнішньої торгівлі Федеральної палати економіки Австрії. Завдяки її висновкам учасники отримали розуміння ключової ролі медіаторів у сприянні практичному співробітництву, поєднуючи контакти між CCS та державними органами. Ці люди відіграють важливу роль у розумінні особливостей обох сторін, таким чином вносячи значний внесок у успішне партнерство.

У наступній доповіді Ірини Горової, засновниці та генерального директора музичного лейблу «Помітні», учасники заглибились у динамічний та розвиваючий ландшафт українського музичного ринку, зокрема у сфері україномовної музики. Великий та унікальний досвід Горової дозволив зазирнути в перспективну підгалузь, що розвивається. Проте вона висвітлила кілька регуляторних проблем, таких як нездатність усунути сірі зони та забезпечити справедливий розподіл гонорарів, особливо для нових і часто незареєстрованих артистів. Це висвітлило складні проблеми, з якими стикається галузь, і підкреслило необхідність адаптивної нормативної бази для підтримки її зростання.





Політичні рекомендації: розширити можливості українського CCS для відновлення економіки в напрямку зеленого, цифрового та інклюзивного майбутнього

Цей розділ має на меті сформулювати чіткі та практичні політичні рекомендації щодо використання трансформаційного потенціалу CCS України для економічного відновлення та розвитку країни. Мета полягає в тому, щоб спрямувати представників CCS, державних службовців і політиків у розуміння ключової ролі сектора та сприяння його видимості та впливу. Оскільки Україна готується до майбутнього припливу ресурсів через Український фонд, ставки високі, різні сектори змагаються за частку фінансування. Загально визнано, що суспільне процвітання і прогрес ставляться під загрозу без живого культурного і творчого підґрунтя. Отже, цей звіт підкреслює критичну важливість підтримки CCS. Проте поточний ландшафт свідчить про необхідність фундаментальної роботи в секторі: організаційної структуризації, розробки нарративу та ефективних комунікаційних стратегій. Щоб забезпечити оптимальну участь CCS у відновленні економіки, вкрай важливо створити єдиний нарратив і ефективно донести його до тих, хто відповідає за розподіл ресурсів. Таким чином, цей розділ має на меті закласти основу для стратегічного та організованого підходу, визнаючи CCS невід'ємною силою у формуванні майбутнього України.

Наступні підрозділи побудовані навколо цієї мети та питань, поставлених у вступі до звіту:

1. Чому залучення CCS до процесів відновлення, реконструкції та модернізації є критичним?
Підрозділ: Встановити нове розуміння, щоб зробити CCS актуальним в українському контексті
2. Чи готов український CCS та його підгалузі виконувати свою роль?
Підрозділ: Значення колективних дій
3. Які виклики на політичному та інституційному рівнях ще потрібно вирішити, щоб розкрити повний потенціал CCS?

ВСТАНОВИТИ НОВЕ РОЗУМІННЯ, ЩОБ ЗРОБИТИ CCS АКТУАЛЬНИМ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ

Основна цільова аудиторія:

Цей розділ розроблено спеціально для представників сектору, наголошуючи на необхідності колективних дій. У наступних розділах розглядатимуться основні причини та переваги спільних дій. Майбутні рекомендації роз'яснюють важливість співпраці для досягнення спільних цілей, сприяння інноваціям і суттєвого внеску в суспільний прогрес.

Використовувати академічну та консультативну експертизу:

Співпрацювати з науковими та консультативними організаціями для систематичного збору як якісних, так і кількісних доказів. Цей спільний підхід забезпечує надійне розуміння суспільної динаміки та дає змогу приймати політичні рішення, засновані на фактичних даних.

Стратегічне відображення внесків CCS:

Розпочати комплексне картографування для оцінки внеску CCS у вирішення економічних і соціальних пріоритетів України. Таке відображення сприятиме цільовим втручанням і розподілу ресурсів для максимізації впливу.

Відповідність світовим тенденціям:

Переконатись, що наративи відповідають глобальним тенденціям, таким як вуглецевий нейтралітет, харчова безпека та безпека здоров'я, цифрова трансформація та ШІ. Дотримуючись цих тенденцій, Україна може випередити прогрес і стати на передовій міжнародних подій.

Перетворити суспільні настрої на дії:

Використовувати суспільні настрої, сприяючи подіям, проектам та ініціативам, які резонують із розумінням, що формується. Виділити кошти на підтримку цих починань, перетворюючи імпульс на відчутні результати, які відповідають потребам суспільства.

Мобілізація творчих професіоналів для розробки наративу:

Активно залучати митців і творчих професіоналів до формування наративу про майбутнє України. Їхні унікальні погляди можуть сприяти створенню цілісної та надихаючої історії, яка перегукується з прагненнями та цінностями суспільства.

Визначити галузеві та міжгалузеві потреби:

Конкретно визначити потреби CCS як у своєму секторі, так і у співпраці з іншими секторами. Визнати цінність колективних дій у вирішенні спільних проблем і залучення синергії для ширшого суспільного впливу.

Взаємодія з органами державної влади та політиками:

Сприяти співпраці між CCS та державними органами шляхом залучення політиків до обговорень та процесів прийняття рішень. Ця участь гарантує, що знання сектору інформують про політику та що нормативно-правова база підтримує зростання та розвиток творчого та культурного ландшафту.

ЗНАЧЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ДІЙ

Основна цільова аудиторія:

цей набір рекомендацій розроблено спеціально для окремих представників сектору (включно із засновниками, активістами та продюсерами), які наразі розпорошені та іноді працюють ізольовано. Надихаючись відомими українськими прикладами колективних дій, такими як Революція Гідності та Помаранчева революція, а також міжнародними прикладами, такими як перетворення Кошице на процвітаючу Європейську столицю культури, ці рекомендації підкреслюють трансформаційну силу єдності. У середовищі, де цінні зусилля можуть бути розрізненими, ці пропозиції мають на меті спрямувати зацікавлених сторін до згуртованих і колективних дій. Майбутні стратегії розроблені, щоб допомогти створити професійні структури, залучитися до стратегічного лобювання та стратегічної кампанії, гарантуючи, що голос кожного підсектору звучить колективно та віддзеркалює величезну цінність, яку він робить для України.

Конкретно визначити галузеві та міжгалузеві потреби:

Чітко сформулювати конкретні потреби CCS з його підсекторами, як у межах своєї сфери діяльності, так і у співпраці з іншими секторами. Розвивати всебічне розуміння спільних проблем і можливостей для інформування про цілеспрямовані та ефективні колективні дії.

Створити професійні структури для представництва:

Створити надійні професійні структури, які представляють різноманітні інтереси CCS. Ці структури можуть служити ефективними платформами для адвокації, комунікації та співпраці, гарантуючи, що колективний голос сектора буде почутий і поважатиметься.

Ініціативи стратегічного лобювання:

Розробляти та впроваджувати стратегічні лобістські ініціативи для захисту інтересів CCS. Взаємодіяти з політиками на різних рівнях, включаючи главу держави, урядовців, міністерства та регіональні/місцеві органи влади. Встановити присутність в академічних колах, наприклад, лобіюючи школу економіки, щоб підкреслити економічне значення сектора.

Комплексні стратегії кампанії:

Розробити комплексні стратегії кампанії, спрямовані на різноманітну аудиторію, включаючи ЗМІ, громадян і потенційних союзників. Ефективно використовувати платформи соціальних мереж для поширення інформації, отримання підтримки та створення єдиного нарративу, який підкреслює соціальну та економічну цінність CCS.

Визначити пріоритетні цілі інформаційної кампанії:

Визначити пріоритети ключових цілей для інформаційних зусиль, включаючи главу держави, урядовців та відповідні міністерства. Взаємодія з регіональними та місцевими органами влади для забезпечення цілісного підходу до впливу на політику та реалізації.

Створити довіру та надійність:

Культивувати довіру до органів державної влади, постійно демонструючи позитивний вплив і внесок CCS. Прозоре спілкування, надійність і відданість спільним цілям є важливими для встановлення надійних і тривалих відносин з особами, які приймають рішення.

«Ніколи не сприймати ні як відповідь»

Прийняти стійкий і рішучий спосіб мислення. Наполегливість має вирішальне значення для захисту інтересів CCS. Навіть незважаючи на виклики, продовжувати формулювати цінність колективних дій і життєво важливу роль творчого та культурного секторів у сприянні суспільному розвитку та добробуту.

НЕОБХІДНІСТЬ РОБОТИ З ПОЛІТИКАМИ

Впроваджуючи ці дві групи рекомендацій, як CCS, так і політики можуть спільно працювати над більш поінформованими, прозорими та взаємовигідними стосунками, що зрештою сприятиме зростанню та процвітанню творчого та культурного ландшафту.

Рекомендації для креативного та культурного сектору

- Єдина позиція в питаннях комунікації з громадськістю: ЕЗаохочувати CCS говорити єдиним голосом, коли це можливо. Зміцнення колективного голосу посилює вплив

сектору на донесення спільних цілей і пріоритетів до органів державної влади (див. розділ вище).

- Створити довіру та надійність:
Встановити довіру до органів державної влади, представляючи фактичну інформацію, використовуючи мову, яка зрозуміла політикам, та адаптуючи наративи відповідно до цілей політики. Навчати політиків унікальним особливостям і невід’ємній цінності CCS для сприяння глибшому розумінню.
- Організація стратегічних заходів:
Організувати вражаючі заходи з ефектом «червоної доріжки», щоб підняти популярності CCS. Ці заходи демонструють внесок сектору та служать платформами для взаємодії, зміцнюючи зв’язки з політиками та широкою громадськістю.
- Визначити відмінності та спільні риси:
Провести всебічний аналіз, щоб визначити відмінності та спільні риси між підгалуззями в рамках CCS. Співставити ці висновки з потребами сектору, враховуючи можливості міжсекторальної співпраці для вирішення ширших суспільних проблем, таких як навколишнє середовище, штучний інтелект і діджиталізація.

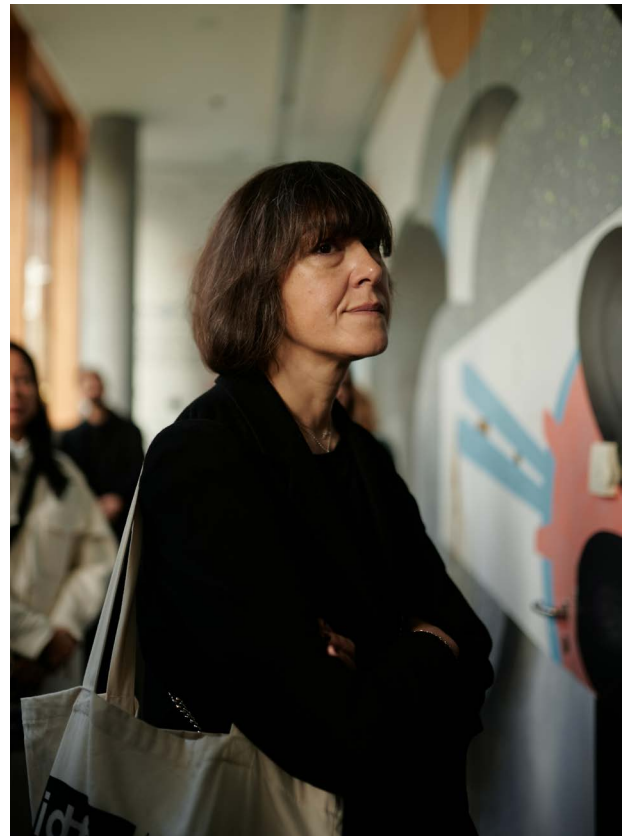
Рекомендації для політиків

- Прийняти відкритість і прозорість:
Заохочувати політиків застосовувати більш відкриті та прозорі практики. Встановити чіткі процеси консультацій, які сприятимуть конструктивному діалогу між політиками та CCS, просяючи створення середовища відкритості та інклюзивності.
- Прозоре управління грантами:
Підвищення прозорості в управлінні грантами та програмами підтримки. Політики повинні запровадити заходи для забезпечення справедливості та відкритості у розподілі ресурсів, зміцнюючи довіру між зацікавленими сторонами в CCS.
- Розвиток потенціалу для соціально-економічного розуміння:
Надати пріоритет ініціативам із розбудови потенціалу в міністерствах, щоб покращити розуміння політиками соціально-економічної цінності CCS. Ці знання дають можливість політикам приймати обґрунтовані рішення, визнаючи та підтримуючи внесок сектора в суспільство.

ЗАКЛЮЧНА НОТА

Як модератори Лабораторії, у цьому звіті KEA узагальнили результати триденного обміну, що стало наріжним каменем для всебічного політичного діалогу. Цей синтез був ключовим у формуванні представлених політичних рекомендацій, розроблених для зацікавлених сторін культурного та креативного сектору та політиків. Мета полягає в тому, щоб підвищити спроможність сектору стати стратегічним партнером у формуванні політики та ширших зусиллях з відновлення країни. Висновки, зроблені в рамках роботи Лабораторії, є результатом узгоджених і спільних зусиль, що відображають спільне прагнення сприяти позитивним змінам у секторі та ширшому політичному ландшафті.





Додаток 1

Порядок денний

СЕРЕДА, 15 ЛИСТОПАДА 2023 Р

Ранкова сесія

10:00–10:05	Вступне слово Бориса Марте, генерального директора ERSTE Foundation
10:05–10:10	Вступне слово Анастасії Бондар, заступника Міністра культури та інформаційної політики з питань цифрової трансформації
10:10–10:15	Вступне слово Віллі Кокколо, спеціаліста з політики Європейської комісії в Директораті з питань освіти, молоді, спорту та культури (DG EAC)
10:15–10:30	Презентація Лабораторії політики та її мети – Яна Барінова, ERSTE Foundation та показ відеорепортажу з першої та другої Лабораторії
10:30–11:00	Презентація формату та порядку денного: Філіп Керн. Що таке культура та креативні індустрії?
11:00–11:45	Знайомство з учасниками, їхнім професійним досвідом та очікуваннями
11:45–12:05	Перерва на каву

Перша лабораторна робота: Розуміння економічного і соціального внесок CCS у формування політичної підтримки

12:10–12:30	Перший гість з України щодо цифровізації державного управління в культурному секторі: Анастасія Бондар
12:30–12:45	Дискусія, сесія запитань та відповідей
12:45–13:05	Другий виступ гостя з ЄС щодо важливості місцевої політики та ролі ТПП у місцевому економічному розвитку: Монсеррат Пареха
1 15:05–13:20	Дискусія, сесія запитань та відповідей
13:20–14:20	Обідня перерва
14:20–15:20	Модерація секційних засідань для двох груп для мозкового штурму щодо рекомендацій щодо побудови нового розуміння економічного та соціального внеску CCS в Україні <u>Модератори:</u> Філіп Керн та Александра Цвік-Моханті (KEA)
15:20–15:50	Звітування про секційні засідання та обговорення підсумків першого дня
15:50–16:10	Підведення підсумків та підготовка учасників до другого дня
17:00–18:15	Екскурсія на п'яту Київську бієнале в Augarten Contemporary
18:30–22:00	Вечеря з учасниками в Grand Étage, Hotel Grand Ferdinand, Schubertring 10-12, 1010 Wien

ЧЕТВЕР, 16 ЛИСТОПАДА 2023 Р

Друга лабораторна робота: Розбудова потенціалу CCS в Україні

09:30–10:30	Екскурсія по ERSTE Group Corporate Collection 'Kontakt'
-------------	---

10:45–11:05	Перша виступ гостя з України щодо використання змішаного фінансування для побудови процвітаючої України: Богдана Павличко
11:05–11:25	Дискусія, сесія запитань та відповідей
11:25–11:45	Другий гість: Представляємо новий проект: «Дім української фотографії»: Марк Вілкінс
11:45–12:05	Дискусія, сесія запитань та відповідей
12:05–12:35	Перерва на каву
12:35–13:35	Модерація секційних засідань для мозкового штурму щодо заходів для посилення представництва та впливу CCS в Україні <u>Модератори:</u> Філіп Керн та Александра Цвік-Моханті (КЕА)
13:35–14:35	Обідня перерва
14:35–15:00	Звіти з секційних засідань
	<u>Третя лабораторна робота: необхідні політичні та інституційні рамки (включаючи роль ЄС, міст, регіонів та національного уряду)</u>
15:00–15:30	Панельна дискусія за участю практиків та підприємців з України та ЄС: Лука Піскорич, Руї Квінта, Кріс Марчіч та Наталія Лібет
15:30–16:30	Модеровані секції та тематичні дослідження для мозкового штурму 1. Включення CCS як бенефіціара спеціального фонду відновлення Європейської комісії 2. Практики та державна політика побудови креативних екосистем <u>Модератори:</u> Філіп Керн та Александра Цвік-Моханті (КЕА)
16:30–17:30	Звітування з секційних засідань та обговорення результатів для визначення конкретних політичних рекомендацій Вільний вечір

П'ЯТНИЦЯ, 17 ЛИСТОПАДА 2023 Р

Фінальна лабораторна робота: Стратегії побудови сильної культури та креативного сектору в Україні

10:15–10:30	Дискусія, сесія запитань та відповідей
10:30–10:45	Друга доповідь Ірини Горової, засновниці та CEO музичного лейблу «Помітні», про розвиток української, зокрема україномовної музичної індустрії, її потенціал та виклики.
10:45–11:00	Дискусія, сесія запитань та відповідей
11:00–12:00	КЕА звітує про результати лабораторних робіт і пропонує проекти рекомендацій для спільної творчості з учасниками
12:00–12:20	Заклучні зауваження та показ короткої відеокампанії Vogue Україна, яка представляє моментальні знімки розширення можливостей, спричинених культурою, під час війни
12:20–13:30	Відеоінтерв'ю та фуршет

Додаток 2

Список учасників

Анастасія Бондар:

заступник Міністра культури та інформаційної політики з питань цифрової трансформації (Україна)

Вена Брикалін:

головний редактор Vogue Україна (Україна)

Монсеррат Пареха-Іставей:

доктор філософії доктор прикладної економіки та директор магістерської програми управління культурою в Університеті Барселони (Іспанія)

Олена Гончарук:

в.о. генерального директора Українського державного кіноархіву Національного центру Олександра Довженка (Україна)

Ірина Горова:

засновниця та CEO музичного лейблу «Помітні» (Україна)

Галина Григоренко:

експерт з питань культури та креативних індустрій, колишній заступник Міністра культури та інформаційної політики України (Україна)

Ярі-Пекка Калева:

керуючий директор європейської парасолькової організації ігрової індустрії, EGDF, а також головний радник з політики Neogames Finland Association (Фінляндія)

Вілі Коколо:

спеціаліст з питань політики Генерального директорату з питань освіти, молоді, культури та спорту Європейської комісії (Бельгія)

Ольга Колокита:

академічний директор магістратури музичного менеджменту та магістратури музики для прикладних медіа в Університеті підвищення кваліфікації Кремс (Україна)

Юлія Костецька:

видавець Vogue Україна та засновник/генеральний директор компанії Vanguard Media Holding LTD, ліценziata Condé Nast International (Україна)

Ренне Лойнінг:

керівник програм інтернаціоналізації для креативного сектору в Advantage Austria (Австрія)

Наталія Лібет:

кінопродюсер та співвласник «2Brave Productions», жіночої продюсерської компанії в Києві (Україна)

Кріс Марчіч:

генеральний директор Хорватського аудіовізуального центру (Хорватія)

Луїза Мороз:

політичний аналітик та дослідник, керівник відділу креативних індустрій в Українському центрі культурних досліджень (Україна)

Дана Павличко:

лідер із понад 15-річним досвідом трансформації та масштабування соціальних підприємств в ЄС та Україні, засновник The Second Derivative, компанії, що сприяє змішаному фінансуванню для імпаکت-інвестування (Україна)

Ярослав Петраков:

регіональний координатор з питань культури та медіа проекту ЄС «Відновлюємо Україну разом» (Україна)

Лука Піскорич:

керуючий директор Poligon, інституту розвитку креативних індустрій (Словенія)

Марко Попович:

старший менеджер проектів у сфері культури та креативних індустрій, керівник програм та менеджер проектів Creative Industry Kosice (CIKE) (Словаччина)

Кодін Попеску:

співзасновник і співгенеральний директор Artivive, головної глобальної платформи для мистецтва AR (Румунія/Австрія)

Руї Кінта:

співзасновник Touno and With Company, дизайнерської фірми в Лісабоні, що спеціалізується на ф'ючерсах, стратегічному дизайні, креативності та інноваціях (Португалія)

Джанлуїджі Карло Рікуператі:

письменник, есеїст і підприємець, є засновником і директором Nova Express sil, видавничої та консалтингової агенції (Італія)

Дамір Саголь:

фотожурналіст, який висвітлює конфлікти на Балканах, Близькому Сході та світові історії, фіналіст Пулітцерівської премії 2004 року та лауреат Пулітцерівської премії 2018 року (Босна і Герцеговина)

Хелен Слідна:

культурний підприємець, засновник фестивалів Tallinn Music Week і Station Narva (Естонія)

Франческа Тіссен-Борнеміса O.D.:

філантроп, меценат і захисник океану, засновник TBA21 Thyssen-Bornemisza Art Contemporary та співзасновник Академії TBA21 (Швейцарія)

Тетяна Стахівська:

засновник ТОВ «Творчі ініціативи» в Києві (Україна)

Мар'яна Томин:

директор Департаменту культурної спадщини Міністерства культури та інформаційної політики України (Україна)

Марк Вілкінс:

кінорежисер і підприємець, тепер називає Київ своїм домом, співзасновник The Naked Room, київської галереї, що демонструє сучасне українське мистецтво (Швейцарія)

Наталія Жеваго:

засновниця Cultural Project, освітньої організації, яка надає програми з образотворчого мистецтва, музики, філософії та літератури (Україна)

Модератори

Яна Барінова, менеджер проекту з європейської політики та України Фонду ERSTE

Філіп Керн, засновник і керуючий директор KEA

Александра Цвік-Моханті, старший консультант KEA



Policy
Labs